

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie / Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Seminar de cercetare in arheologie (IV)						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.dr. Eduard Nemeth						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	0	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	Din care: 3.5 curs	0	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat/ Consultații					4
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	26				
3.8 Total ore pe semestru	50				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> sală de curs cu proiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C 4. Utilizarea metodologiei de bază a unor științe auxiliare ale istoriei (conexe arheologiei): -Analiza critică și evaluarea în context istoric general (economic, politic, etc.) a valorii și ponderii informației primare dobândite, cu conștientizarea importanței și limitelor acestora. -Corelarea informațiilor provenite din diverse surse (istoriografice, numismatice, epigrafice, arheologice etc.) referitoare la o temă prin utilizarea criticii, analogiei, comparației, analizei și sintezei. -Culegerea și analiza comparativă, corectă a informațiilor provenite din diversele categorii de surse (monede, inscripții, alte artefacte) și plasarea lor într-un context istoric general. -Interpretarea la nivel elementar a informației numismatice și epigrafice. -Utilizarea adecvată a metodologiei și principiilor cercetării epigrafice, inclusiv a limbii latine sau a altei limbi vechi relevante, ale clasificării și determinării numismatice. • C 5 Utilizarea adecvată a bazelor metodologiei cercetării arheologice teoretice (principiile analogiei, tipologiei, cronologiei, chorologiei, stratigrafiei) și practice, de teren.- Elaborarea un proiect de cercetare arheologică în funcție de legislația și standardele profesionale codificate în vigoare. -Evaluarea critică a stadiului cercetării (într-o problematică dată), implicit a perspectivelor cercetării asumate în funcție de cantitatea și calitatea datelor existente. -Identificarea și utilizarea adecvată a principalelor resurse bibliografice de referință de specialitate, a tehnicilor de bază în cercetarea de teren și prelucrării primare a rezultatelor. Orientarea corectă în domeniul conceptelor și teoriilor arheologiei contemporane. -Identificarea, descrierea și interpretarea la nivel elementar a artefactelor, complexelor și stratigrafiei arheologice. -Realizarea corectă a documentației arheologice primare: desenul (artefacte, profile și planuri), fotografia, raportul tehnic în urma unei săpături, o bază de date pe suport electronic.
Competențe transversale	-

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și înțelegerea unor subiecte specifice legate de structura armatei romane din diferite epoci, echipamentul militar și armament specific perioadei romane. Se vor discuta atât situațiile din Dacia, cât și descoperiri din situri de pe teritoriul fostului Imperiu Roman.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Deprinderea de a interpreta surse istorice scrise și de a opera cu metode și criterii specifice în cercetarea echipamentului militar roman.

8. Conținuturi

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Surse literare privind reforma lui Servius Tullius și a structurii armatei cetățenești republicane.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
2. Surse literare privind transformările din armata romană: trecerea de la falangă la legiunea manipulară.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
3. Surse literare privind transformările sociale la Roma între sec. III-I a. Chr. și reflectarea lor în armata romană.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
4. Surse literare și arheologice privind castelele romane.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
5-6. Echipamentul militar al soldaților romani. Coifuri, armuri, cnemide, scuturi, încălțăminte (2 ședințe)	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
7-8. Echipamentul militar al soldaților romani. Piese mici (catarama, aplici, pandantive) (2 ședințe)	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
9. Armamentul ofensiv al soldaților romani. Tipurile de sulițe.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
10. Armamentul ofensiv al soldaților romani. Tipurile de lame (<i>gladius, pugio</i>).	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
11. Arme ofensive ale soldaților romani. Arcuri și săgeți.	Prelegere, dezbateri, conversație euristică.	
12. Mașini de război. <i>Turris, scorpio, ballista, catapulta, onager etc.</i>	Prelegere, conversație euristică.	

Bibliografie

Izvoare antice

Aulus Gellius, *Noctes Atticae*

Caesar, *De bello Gallico*

Polybios, *Historiai*

Pseudo-Hyginus, *De munitionibus castrorum*

Titus Livius, *Ab Urbe condita*

Vegetius, *Epitoma rei militaris*

Velleius Paterculus, *Historiae*

Literatură secundară

1. BISHOP 2002 = M. C. Bishop, *Lorica Segmentata I. A Handbook of Articulated Roman Plate Armour*, JRMES Monograph 1, The Armatura Press, Chirnside.
2. BISHOP, COUSLTON 2006 = M. C. Bishop, J. C. N. Coulston, *Roman Military Equipment: From the Punic Wars to the Fall of Rome*, second edition, Oxbow.
3. DESCHLER-ERB 1999 = E. Deschler-Erb, *Ad arma! Römisches Militär des 1. Jahrhunderts n. Chr. in Augusta Raurica*, Augst.
4. DESCHLER-ERB 2012 = E. Deschler-Erb, *Römische Militärausrüstung aus Kastell und Vicus von Asciburgium* (Funde aus Asciburgium 17), Duisburg.
5. FEGUÈRE 1993 = M. Feguere, *Les Armes des Romains: de la république à l'Antiquité tardive*, Editions Errance.
6. GOLDSWORTHY 2008 = Adrian Goldsworthy, *Totul despre armata romană*, Ed. Rao, București, 2008.
7. OLDENSTEIN 1976 = J. Oldenstein, *Zur Ausrüstung römischer Auxiliareinheiten. Studien zu Beschlägen und Zierat an der Ausrüstung der römischen Auxiliareinheiten des obergermanisch-raetischen Limesgebietes aus dem zweiten und dritten Jahrhundert n. Chr.*, în *BerRGK* 57, 49-284.
8. RADMAN-LIVAJA 2004 = I. Radman Livaja, *Militaria Sisciensia – Nalazi rimske vojne opreme iz Siska u fundusu Arheološkoga muzeja u Zagrebu / Militaria Sisciensia – Finds of the Roman military equipment in Sisak in the holdings of the Archaeological Museum in Zagreb*, Zagreb.
9. UNZ, DESCHLER-ERB 1997 = Ch. Unz, E. Deschler-Erb, *Katalog der Militaria aus Vindonissa. Militärische Funde, Pferdegeschirr und Jochteile bis 1976* (Veröffentlichungen der Gesellschaft Pro Vindonissa, Band XIV), Gesellschaft Pro Vindonissa 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul oferă o mai bună înțelegere a aspectelor legate de armata romană și de piesele de echipament militar și arme. Studenții vor primi noțiuni concrete despre metodologia cercetării și despre cele mai importante descoperiri de acest gen din Dacia și din Imperiul Roman. La final ei vor putea încadrati-pologic piese de echipament militar, vor putea câștiga capacitatea de judecată independentă asupra temelor propuse.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea teoretică a problematicei studiate	Participare activă la discuții de seminar	100%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Prezența la cursuri			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

E. Nemeth